

Această carte este o operă de ficțiune. Numele, personajele, locurile și întâmplările, localitățile sau persoanele decedate sau în viață sunt simple coincidențe.

LEILA
MEACHAM

Zborul
libelulei

Traducere din limba engleză și note
ANCA IRINA IONESCU

LITERA

București
2020

Personaje

AMERICANII

- (Bucky) Samuel Barton, inginer constructor
Nume de cod OSS (Oficiul pentru Servicii Strategice): Steaua Polară
Nume de lucru: Stéphane Beaulieu
- Bridgette Loring, designer de modă
Nume de cod OSS: Labradorul
Nume de lucru: Bernadette Dufor
- (Chris) Christoph Brandt, antrenor de atletism
Nume de cod OSS: Nagățul
Nume de lucru: Claus Bauer
- Brad Hudson, pescar la muscă
Nume de cod OSS: Melcul-de-Apă
Nume de lucru: Barnard Wagner
- Victoria Grayson, floretistă
Nume de cod OSS: Broscărița
Nume de lucru: Véronique Colbert
- Alistair Renault, ofițerul de caz OSS, șeful Biroului pentru Afaceri
Franceze, alias omul în costum maro

GERMANII

- Gen.-mr. Konrad March: șeful Abwehr, agenția germană de spionaj
de la Paris

Wilhelm March, fiul generalului

Serg. Hans Falk, aghiotantul generalului

Colonel SS Derrick Albrecht, șeful serviciului de contraspionaj și al serviciului de securitate al Reichsführer (SD)

Serg. Karl Brunner, aghiotantul colonelului

FRANCEZII

Beaumont Fournier, scriitor

Nicholas Cravois, Fantoma Neagră

Madame Jeanne Boucher, proprietara casei de modă La Maison Boucher din Paris

Claude Allard, căpitan de vase fluviale și proprietarul unei companii de pescuit sportiv din Paris

Jules Garnier, director de personal la Sorbona

Madame Gabrielle Duprée, proprietara unei pensiuni și gazda lui Bucky

Madame Adeline Gastain, vecina gen.-mr. Konrad March

Maurice Corbett, detectiv-șef, Poliția Națională Franceză

Sora Mary Frances, starea Mănăstirii Surorilor Carității

Jacques Vogel, director al L'Ecole d'Escrime Français

Henri Burrell, omul lui Alistair din Paris

ORGANIZAȚIILE MILITARE GERMANE

Wehrmacht: armata germană

Abwehr: agenția germană de spionaj, ramură a armatei germane

Waffen SS: brațul înarmat al SS

Allgemeine SS: ramura administrativă a SS

Sicherheitsdienst: serviciul de securitate al Reichsführer, în subordinea Allgemeine

Capitolul 1

SEPTEMBRIE 1962

Cambridge, Maryland

Bărbatul în costum maro închise cartea pe care o citea și ridică privirea neîncrezător. Nu avea nici o îndoială în această privință, absolut nici una. Echipa, compusă din cinci membri, pe care o descrie autorul în această cărticică obscură în legătură cu operațiuni clandestine din Franța ocupată de germani în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, era chiar grupul trimis de el la Paris în toamna anului 1942. Patru dintre ei s-au întors acasă, numai unul a rămas acolo, într-un mormânt nemarcat de pe pământul Franței. Sau așa au crezut ei...

Alistair Renault stătea nemișcat. Era o coincidență stranie că citea acest capitol din *Cele mai mari stratageme ale celui de-al Doilea Război Mondial* exact astăzi, la aproape douăzeci de ani după ce văzuse cum cea mai uluitoare echipă de operațiuni sub acoperire pe care o pregătise își luase zborul din Anglia spre teritoriul inamic în întunericul de dinaintea zorilor. Peste trei săptămâni, echipa ar fi trebuit să se întâlnească la Paris ca să sărbătorească aniversarea celor douăzeci de ani. Data, anunțată de mult, fusese propusă tocmai de acel membru, acum absent, al echipei care chiar insistase asupra ei. Alistair se întreba dacă ziua de 23 septembrie 1962

rămăsese întipărită în memoria celorlalți la fel de puternic cum era în mintea lui.

Dădu pagina ca să citească din nou, cu mai mult interes, informațiile despre John Peterson și ceea ce îl îndreptățeau să scrie *Cele mai mari stratageme ale celui de-al Doilea Război Mondial*, subiect asupra căruia puțini oameni aveau mai multe cunoștințe și nici unul mai multă experiență decât bărbatul în costum maro. Calificările precare ale domnului Peterson, lipsa notelor de subsol și a bibliografiei, scrisul mediocru, plus faptul că lucrarea fusese publicată în 1956 la o editură universitară puțin cunoscută nu l-ar fi îndemnat pe un cititor serios al literaturii despre cel de-al Doilea Război Mondial să-și îndrepte atenția asupra acestei cronici a războiului, dar titlul cărții, așezată pe un raft de jos în biblioteca locală, îi atrăsese atenția lui Alistair. Tot timpul cât citise, Alistair se întrebese cât de temeinică este cercetarea omului. Pagina de mulțumiri nu conținea menționarea persoanelor de la care primise ajutor John Peterson, nici sursele pe care le consultase. Din câte își putea da seama cititorul, autorul ar fi putut foarte bine să inventeze conținutul dramatic și să-l numească nonficțiune. Alistair nu recunoștea numele personajelor din carte, dar capitolul care vorbea despre activitățile clandestine ale echipei cu numele de cod Libelula, alcătuită din cinci agenți și care operase la Paris în anii cei mai negri din istoria orașului, se baza pe fapte reale, cel puțin până la afirmația din momentul culminant. El știa cel mai bine: era omul care dirijase operațiunea. Nu știa dacă stratagema pe care o descriesese autorul în concluzia capitolului era fictivă. Bănuia că da, deși nutrea o speranță timidă că nu era așa. Intenționa să afle.

În fotografia din 1956, John Peterson, chel, cu ochelari, șters, părea să fi avut aproape cincizeci de ani. Astăzi, dacă mai era în viață, se apropia de șaptezeci și probabil era la pensie. Până la Madison, New Jersey, făcea cu mașina patru ore și ceva. Înainte să ceară numărul de telefon al lui John Peterson din New Jersey – și probabil că erau mulți oameni cu acest nume – va încerca la liceul din Madison, unde Peterson fusese profesor de istorie. Poate că vreun angajat mai vorbăreț de la liceu îi va oferi toate informațiile de care are nevoie

ca să-l localizeze și va face o mică excursie în Orașul Trandafirilor ca să se prezinte lui John Peterson.

Și avu într-adevăr norocul să fie trimis la o funcționară vorbăreață care se ocupase de evidența elevilor încă din 1920, de la întemeierea liceului.

– Sunt aici de patruzeci și doi de ani, spusese ea mândră. Dl Peterson a plecat de mult timp de la Madison. A divorțat... Nu, nu știu unde s-a mutat și nici dacă a mai continuat să predea. Bănuiesc că a pornit într-o călătorie prin Europa. Era un mare admirator al Europei.

– Europa, a murmurat Alistair. Vreo țară anume?

– Îi plăcea Franța.

Știa cumva dacă dl Peterson mai era în viață, a întrebat Alistair.

– Nu am auzit să fi murit și cred că, dacă s-ar fi întâmplat așa, am fi aflat, a spus femeia de la arhivă.

Dar fosta soție? Poate că ar putea să-l găsească pe dl Peterson prin ea.

Femeia pufni pe nas.

– Flușturatica aia a dispărut împreună cu iubițelul ei imediat după ce i-a luat domnului Peterson tot ce avea, sârmanul de el.

Alistair a mulțumit, a pus telefonul în furcă, apoi a cerut operațoarei de la convorbiri interurbane să-i găsească numărul de telefon al editurii din Trenton, New Jersey. Dar acesta nu figura nicăieri. Probabil că editura se desființase cu mulți ani în urmă. Alistair nu se lăsase descurajat, pentru că avea legături cu o organizație care putea localiza orice persoană care hoinărea prin lume. A dat un telefon unui prieten de la CIA cu care servise împreună la OSS – Oficiul pentru Servicii Strategice și l-a pus pe urmele lui John Peterson. Între timp, avea să telefoneze membrilor supraviețuitori ai grupului Libelula pentru a-i ruga să caute și să citească ultimul capitol din *Cele mai mari stratageme ale celui de-al Doilea Război Mondial*.

În mod surprinzător, i-a găsit pe toți la locul lor de muncă, deși era vineri după-amiază târziu. Erau încă tineri la patruzeci și doi de ani și, deși erau împrăștiati prin țară, rămăsuseră în viața lui de la prima lor întâlnire din 23 septembrie 1945, uniți pentru totdeauna

de legături care sunt mai presus de înrudirea de sânge, de prietenia de o viață sau de carieră. Inițial, ei fuseseră cei care continuaseră să mențină legătura, ceva neobișnuit într-o meserie în care agenții operativi măcinați de război abia așteptau să scape de ofițerii lor de caz, imediat ce li se încheia misiunea. La început, se opusese ideii de a rămâne prieteni – era ceva atât de străin pentru el –, dar echipa insistase și după un timp începuse să răspundă cu plăcere la telefoanele lor, vizitelor, invitațiilor la nuntă, la botezuri, vacanțe și sărbători aniversare. Cei patru care se întorseseră, împreună cu soțiile și copiii lor, deveniseră pentru el familia cea mai apropiată pe care o avusese vreodată.

I-a telefonat mai întâi Labradorului. Când se gândea la membrii grupului Libelula îi veneau întotdeauna în minte numele lor din OSS, așa după cum nici ei nu renunțaseră niciodată la gradul lui militar atunci când vorbeau cu el. Era întotdeauna „domnule maior“, niciodată Alistair.

Labradorul a reacționat la rezumatul ultimului capitol din cartea lui John Peterson printr-o tăcere șocată, care a durat cinci secunde lungi. Alistair a așteptat până când interlocutoarea lui a rumegat posibilitatea că ar putea fi un grăunte de adevăr în afirmația absurdă a autorului, dar apoi a protestat:

– Nu cred. Toți ceilalți spun că au văzut execuția de la fereastra celulelor lor. Peterson pur și simplu a inventat acel sfârșit incredibil ca să se potrivească cu „stratagama“ lui.

– Și eu sunt înclinat să cred la fel, a spus Alistair, dar vreau să citiți și voi, copii, și să-mi faceți după aceea o analiză. Iar între timp am să încerc să dau de urma lui John Peterson.

– Dacă nu mai este în viață, nu vom ști niciodată.

– Sunt și alte căi să aflăm. Mă pun pe treabă.

– Noroc bun, domnule maior, dar dacă... dacă totuși concluzia lui este corectă?

– Atunci vom porni de aici și vom vedea unde ne duce drumul.

(Nimeni nu mai spunea „Noroc bun“, o rămășiță din anii 1940, își spusese amuzat Alistair.)

– Cred că lucrarea este epuizată. Dacă nu găsiți un exemplar, am să fotocopiez capitolul și vi-l trimit prin poștă.

Și ceilalți au primit vestea lui Alistair cu aceeași tăcere șocată, căci ultimul capitol din *Cele mai mari stratageme ale celui de-al Doilea Război Mondial* afirma că membrul absent al grupului Libelula supraviețuise plutonului de execuție pe care îl văzuseră trei dintre ei. Execuția fusese plănuită cu grijă ca să-i păcălească pe SS-iștii naziști. Comentariile variaseră de la „Absurd!“ la exclamații de indignare la adresa cruzimii afirmației autorului. Nici unul dintre membrii echipei nu discutase despre misiuni cu nimeni altcineva și nici nu dăduse interviuri unui om pe nume John Peterson.

După ultimul apel, Alistair a împins telefonul. Dar dacă afirmația din ultimul capitol era corectă? Dacă membrul lipsă din grupul Libelula trăia bine mersi în Europa, așa cum se pretindea în acest capitol? Execuția avusese loc pe 11 iunie 1944. Trecuseră optsprezece ani de când trei membri ai echipei fuseseră martori la moartea brutală a unui om pe care îl iubeau, și încă îl mai jeleau. Dar dacă totuși Libelula avea toate aripile? Ar putea exista o cale rapidă și ușoară de a afla. Bărbatul în costum maro a deschis un sertar și a scos din el un teanc gros de dosare, fiecare etichetat cu numele candidaților care, în cele din urmă, deveniseră Libelula. Dispăruse cu tot cu dosare după ce președintele Harry Truman desființase OSS în octombrie 1945, luându-i misiunea pe care fusese născut să o îndeplinească până când CIA îl suspendase. Dacă le-ar fi lăsat acolo, nu ar fi făcut altceva decât să adune praf într-un seif cu documente secrete ale guvernului, numele și misiunile lor și ale celorlalți bărbați și femei curajoase care își riscaseră viața pentru patria lor ar fi fost date uitării pentru totdeauna. Pe undeva, Alistair cocheta cu ideea că va scrie cândva propria carte în care va vorbi despre vitejia și altruismul celor cinci tineri care se infiltraseră de bunăvoie în Orașul Luminilor cufundat în întuneric. Alistair nu a reușit să găsească numărul de telefon al părinților membrului lipsă al Libelulei și a format numărul privat al prietenului său de la CIA din Langley, Virginia. După ce a vorbit cu el, a luat teancul de dosare groase și s-a așezat pe un scaun, încercând să ignore pachetul de țigări Lucky Strike de pe masa

de lângă fotoliu. Dar nevoia de a fuma era mai puternică decât avertismentul medicului, care îi spusese că este suficient încă un puf! și plămânii lui vor face emfizem. Situația cerea imperios o doză de nicotină.

A așezat teancul pe masă, a aprins lumina, și-a scos pantofii, și-a pus picioarele numai în ciorapi pe scăunelul din fața fotoliului și a luat în mână primul dosar.

Pe lângă alte epitețe, lui Alistair i se mai spunea și „detectivul“, când era vorba să caute informații despre un subiect. Răsfoind fișele cu detaliile calităților intime mentale și fizice ale candidaților, zâmbi văzând cât de bine ilustrau aceste dosare chiar și acum temperamentul copiilor. Incitat de versiunea specială, prost scrisă a anilor Libelulei de la Paris, Alistair se gândea că ar putea să se decidă la urma urmelor să scrie și el o carte în care să povestească aventurile îndrăznețe ale celor cinci tineri americani cu numele de cod Labradorul, Broscărița, Steaua Polară, Melcul-de-Apă și Nagățul.

Și ar începe din mai 1942.

RECRUȚII

Capitolul doi

Mai 1942

Washington, D.C.

Membrii corului de la biserica episcopală Sf. Luca de pe 15th Street din Washington, D.C., îi spuneau „bărbatul în costum maro“. Deși cântaseră împreună duminica atunci când era în oraș, puțini îi știau numele întreg, Alistair Renault, și nici unul nu putea pretinde că îl cunoaște. Îmbrăcat cu costumul lui maro-închis, își făcea apariția miercuri seara la repetiția corului, atunci când grupul celor treizeci era deja adunat în altar și nu mai zăbovea la o cafea și un fursec și puțină sporovăială după aceea. Dirijorul corului considera că Alistair are cea mai minunată voce de cântăreț care ajunsese vreodată sub bagheta lui și l-ar fi numit tenor principal dacă ar fi putut conta că va fi prezent în mod sigur în fiecare duminică, dar înțelesese că omul are o funcție guvernamentală de natură secretă care excludea o prezență regulată.

În acea zi deosebită, același bărbat misterios a împins pe tăblia de mahon a mesei o foaie de hârtie cu nume, adrese și detalii personale. Destinatarul ei era colonelul William J. Donovan, cunoscut printre prieteni și dușmani ca Bill Donovan cel Sălbatic. Iar biroul aparținea directorului Oficiului pentru Servicii Strategice, cunoscut mai mult ca OSS, prima agenție națională de spionaj din țară,

a, a cărei structură fusese discutată la Casa Albă în 1940. Oficiul intrase în funcțiune în anul următor, înainte de atacul surpriză al japonezilor de la Pearl Harbor din decembrie 1941 și declarația ulterioară de război a Germaniei împotriva Statelor Unite. Incertitudinile paralizante din acea primăvară confirmaseră nevoia ca America să aibă un sistem centralizat de spionaj care să culegă și să analizeze la timp informații exacte în vederea elaborării unui plan de strategie militară împotriva dușmanului, în cazul că SUA vor fi antrenate într-un conflict mondial. Acest scop urma să fie atins în primul rând prin introducerea unor agenți pregătiți pentru operațiuni sub acoperire în teritoriul ostil. Președintele Franklin D. Roosevelt a semnat un ordin executiv pentru înființarea lui și l-a ales ca șef al acestuia pe Bill Donovan cel Sălbatic, ofițerul cu cele mai multe decorații din Primul Război Mondial. În viața civilă, înainte să fie avocat de renume pe Wall Street, fusese un avocat la datorie în 1942 cu gradul de colonel.

De atunci organizația crescuse, devenise o agenție în toată puterea cuvântului și se mutase din strâmtul sediu temporar într-o locație mai spațioasă de pe vârful colinei istorice Navy Hill din nord-vestul Washingtonului. Colonelul Bill Donovan își conducea acum echipa plină de viață și de energie dintr-un birou de la parter situat pe colț, cu plafon înalt, care din cauză că era strict secret era supranumit Kremlinul. Adjunctul lui aștepta reacția șefului la listă, în timp ce se bucura de briza răcoroasă de la mijlocul lui mai, care adia prin fereastra înaltă, larg deschisă, dând spre fluviul Potomac.

– Văd că ai încercuit cinci nume, i-a spus Donovan bărbatului în costum maro. De ce tocmai ei?

– Brad Hudson și Christoph Brandt vorbesc fluent germană și înțeleg și franceza pe care au învățat-o în liceu. Dacă îi luăm la noi, vor face un curs de înprospătare a cunostințelor negre. Samuel Barton vorbește franceza ca un nativ și a absolvit și un colegiu în germană. Bridgette Loring vorbește fluent germană și franceză, la fel și Victoria Grayson. Pe lângă faptul că știu limbi străine, calitățile lor și domeniile de studii îi fac să fie cei mai potriviți

pentru misiunile la care mă gândesc. În plus, nici unul dintre ei nu este căsătorit.

Privirea fixă a lui Alistair transmitea ceea ce nu era nevoie să fie rostit între cei doi bărbați: adică pot fi sacrificați.

– Numai unul are responsabilități familiale serioase – Brad Hudson, așa că s-ar putea să nu intre în joc, a continuat Alistair. Samuel Barton, inginerul constructor, a trimis de fapt un formular de cerere și am stabilit să mă întâlnesc luni cu el în Oklahoma City, orașul lui natal. Despre Victoria Grayson din Williamsburg, Virginia știi. Este scrimera cu floreta care mi-a atras atenția în 1940.

– A, da, familia Grayson din Virginia. Familia ei este putred de bogată, a spus Donovan. Să sperăm că va fi de acord.

– Dispozitivul nostru din Paris este pregătit și o așteaptă.

Bill Donovan a pus jos lista și i-a aruncat o privire apreciativă adjunctului său.

– Ești de-a dreptul genial că ai reușit să alegi aceste nume, prietene.

Alistair acceptă complimentul cu o ușoară înclinare din cap. Încrederea șefului lui era ceea ce îi plăcea cel mai mult când lucra cu Bill Donovan cel Sălbatic. Îl lăsa pe Donovan să-și facă treaba fără să-i ceară să argumenteze fiecare idee sau plan cu un studiu interminabil sau – Doamne ferește! – să fie confirmată de un comitet. Investigarea și recrutarea câtorva oameni pentru anumite misiuni era privilegiul bărbatului în costum maro. La începutul anului trecut, îi venise ideea să contacteze profesori de colegiu pe diverse discipline, pentru a obține numele unor studenți care vorbeau fluent germana și franceza și pe care agenția i-ar fi putut contacta „pentru a servi într-o calitate specială securitatea Statelor Unite”. Scrisoarea, scrisă pe hârtia cu antet OSS, cerea și detalii asupra vieților lor personale. Erau clasificate pe categorii: familie, prieteni, preocupări, hobby-uri, afilieri sociale, preferințe religioase, înclinații, temperament, opinii politice etc. Efectul psihologic al antetului unei agenții guvernamentale strict secrete se făcuse simțit și primise un număr uluitor de răspunsuri de la profesori, din care alcătuisese lista din mâinile șefului.

– Vorbește-mi despre băieții și fetele acestea, spuse Bill cel Sălbatic. Adică, unde sunt acum?

Alistair se încinse vorbind despre subiect.

– Sunt născuți cu toții în 1920 și au împlinit sau vor împlini în curând 21 de ani. Samuel Barton, supranumit Bucky, este eligibil pentru recrutare, dar numele lui nu a fost menționat încă. Bridgette Loring termină Colegiul Stephens, specializarea design și ilustrații. Se pare că este următoarea Coco Chanel și i s-a oferit un post la compania J.L. Hudson din Detroit, dar speră la un post de designer într-o casă de modă.

– Cartierul modei din Paris ar putea fi o ispită foarte dulce, comentă Bill cel Sălbatic.

– Victoria Grayson și Christoph Brandt și-au terminat studiile și lucrează, Victoria ca translatoare de franceză la G.P. Putnam's Sons la New York, iar Christoph ca profesor la un liceu și antrenor de atletism în Austin, Texas. Își spune Chris și nu-i place să folosească numele de botez german.

– Semne bune, spuse colonelul, dar de ce nu s-a prezentat Brandt voluntar? A lipsit doi ani de la școală.

– A picat la examenul medical. S-a născut cu unul din degetele mari lipsă. A încercat să argumenteze, dar comisia medicală nu a vrut să asculte. După cum susține prietenul lui, profesorul, cel care ne-a oferit toate informațiile pe care le citești acum, Christoph a făcut tot ce a putut să le demonstreze medicilor că lipsa degetului mare nu era un handicap, dar nu s-au lăsat convinși. Este un sportiv excelent.

Colonelul mormăi și consultă din nou lista.

– Și Brad Hudson?

– Brad Hudson este singurul din grup care nu a absolvit nici o facultate. Locuiește în Meeker, Colorado, și lucrează la o companie de cherestea. Este cel scutit de recrutare, deoarece are obligații de familie. Tatăl lui a murit într-un accident la fabrica de cherestea, iar mama, sora și cei doi copii pe care i-au cules de pe stradă, frate și soră, depind acum de el, și trebuie să-i hrănească.

Ochii albaștri pătrunzători ai lui Bill Donovan cel Sălbatic îl priveau fix:

– De ce este pe listă?

– Vorbește fluent germana.

– Și?

– Este și un pescar foarte eficient la pescuitul cu muscă.

– Și la ce ne folosește asta?

– Este la fel de priceput ca generalul-maior Konrad March.

Bill Donovan cel Sălbatic își împinse scaunul de lângă birou și se afundă mai adânc în tapițeria lui de piele roasă, ducându-și gânditor un deget la buze.

– Înțeleg. Și ce te face să crezi că poți să-l iei pe Brad de lângă familie?

– Nu cred. De fapt, chiar mă îndoiesc, dar merită să încercăm. Are toate calificările esențiale pentru misiune – singurul candidat pe care l-am descoperit până acum. Mai am câteva zile la dispoziție, așa că m-am gândit că aș putea să dau o fugă până în Colorado, să pescuiesc puțin la muscă și să vedem dacă iese ceva.

Colonelul Donovan încuviință din cap.

– Și cum rămâne cu ceilalți? Cât de receptivi crezi că vor fi?

– Nu știu, Bill. Depinde de cât de mult îi urăsc pe naziști. Bunica lui Bridgette Loring a fost torturată, iar bunicul ei a fost ucis de germani în ultimul război. Sora mamei lui Brad Hudson s-a căsătorit cu un rabin și au fost prinși într-unul dintre primele pogromuri declanșate de Hitler pentru a curăța Germania de evrei. Bunicii Victoriei Grayson locuiesc la Londra, iar fratele și logodnicul ei zboară pe avioane Spitfire în cadrul RAF în escadronul american Vulturul. Mama lui Samuel Barton are legături strânse cu grupurile antifasciste din Paris.

– Dar care sunt simpatiile lui Christoph Brandt? Văd aici că părinții lui sunt descendenții comunității germane din Texas. New Braunfels, nu-i așa?

– Nu pot să-ți răspund la întrebare până nu stau de vorbă cu el, dar, din comentariile profesorului său, reiese că băiatului îi displace să fie asociat cu strămoșii lui, mai ales acum.

– Ce știi despre legăturile lor romantice? Copiii aceștia sunt la vârsta la care se îndrăgostesc, iar, judecând după descrierile lor fizice, sunt deosebit de atrăgători. Acesta nu va fi un dezavantaj?